

Saksprotokoll i fylkestinget - 14.06.2017

INTERPELLASJONAR

Tor André Ljosland (KrF) hadde sendt inn slik interpellasjon:

«Røykeforbod på fylkeskommunale haldeplassar og på terminalar.

Skadeverknader av tobakk er godt dokumentert. Mellom anna syner regional plan for folkehelse til bruk av tobakk som ei av fleire risikofaktorar for alvorlege sjukdommar.

Fylkesutvalget har tidligere tatt stilling til et røykeforbod på holdeplasser og terminaler. I PS 96/15 ble eit forbod behandla: Fylkesutvalet vedtek i denne omgangen ikkje å innføre røykeforbod på alle fylkeskommunale haldeplassar og på terminalar. Skyss utviklar og køyrer ein haldningskampanje på fylkeskommunale haldeplassar og terminalar, der ein oppfordrar til å ta omsyn ved røyking.

Interpellanten viser til saksdokumentene i sak PS96/15:

Lov om vern mot tobakksskader pålegg ikkje det offentlege å innføre røykeforbod på haldeplasser eller utandørs på terminalar, men eigarane av haldeplassar og terminalar kan i kraft av å vere eigar velje å innføre forbod mot røyking. Etter fylkesrådmannen sitt syn så bør Hordaland fylkeskommune leggje seg på same line som Jernbaneverket, og innføre røykeforbod på kollektivterminalar og haldeplassar som fylkeskommunen eig. Reint praktisk vil dette innebere at det vert informert og sett opp skilt om røykeforbodet, og at alle oskebeget vert fjerna.»

Fylkesordføraren svarte slik:

«Ljosland viser i interpellasjonen sin til sak i fylkesutvalet, PS 96/2015, og legg fram forslag om å innføre røykeforbod på alle fylkeskommunale haldeplassar og på terminalar.

Fylkesordførar viser til same sak, og siterer:

«Lov om vern mot tobakksskader pålegg ikkje det offentlege å innføre røykeforbod på haldeplasser eller utandørs på terminalar, men eigarane av haldeplassar og terminalar kan i kraft av å vere eigar velje å innføre forbod mot røyking. Etter fylkesrådmannen sitt syn så bør Hordaland fylkeskommune leggje seg på same line som Jernbaneverket, og innføre røykeforbod på kollektivterminalar og haldeplassar som fylkeskommunen eig. Reint praktisk vil dette innebere at det vert informert og sett opp skilt om røykeforbodet, og at alle oskebeget vert fjerna.»

Fylkesordføraren støttar dette synet, og tilrår derfor eit vedtak om røykeforbod på fylkeskommunen sine kollektivterminalar og haldeplassar.»

Tor André Ljosland (KrF) sette fram slikt forslag:

«Fylkestinget vedtek å innføre røykeforbod på alle fylkeskommunale haldeplassar og på terminalar.»

Gustav Bahus (Frp) sette fram slikt forslag:

1. «Fylkestinget finner det ikke hensiktsmessig å innføre røykeforbud på alle fylkeskommunale holdeplasser og terminaler. Fylkestinget understreker imidlertid at det er viktig at Hordaland fylkeskommune og Skyss kjører egne holdningskampanjer der man oppfordrer til å ta hensyn ved røyking.

2. Bosspann/askebegre må settes opp i hensiktsmessig avstand fra selve holdeplassen.»

Fylkestinget tok stilling til om forslaga skulle realitetsbehandlast på slutten av tingsetet. Det var 52 representantar til stades.

Fylkestinget vedtok samrøystes å behandle forslaga.

Røysting

Ljosland sitt forslag vart vedteke med 43 røyster mot 9 røyster (Frp, 2H) for Bahus sitt forslag punkt 1. Bahus sitt forslag punkt 2 fekk 18 røyster (2MDG, V, R, Frp, 5H) og fall.

Vedtak

Fylkestinget vedtek å innføre røykeforbod på alle fylkeskommunale haldeplassar og på terminalar.

Aud Karin Oen (SV) hadde sendt inn slik interpellasjon:

«Regionreform: Vilråa fleirtalet i fylkestinget i Hordaland stilte for ei samanslåing med Sogn og Fjordane vert ikkje innfridde

– I stortingsproposisjonen som no vert handsama er krava frå fylkestinget knapt nemnt. Heller ikkje meir makt til dei nye regionane eller vesentleg fleire oppgåver og funksjonar, det einaste er at me «får lov» å behalda tannhelsetenesta. Det er berre å så fast at vilråa om meir makt og fleire oppgåver ikkje er møtt.

Vedtaket i fylkestinget i februar er klinkande klart på at om ikkje vesentlege oppgåver vert overført, skal Hordaland halda fram som eige fylke.

– Såleis burde fylkestinget vorte kalla inn for å vurdere saka på nytt før handsaminga i Stortinget, når så ikkje er skjedd og det truleg går mot samanslåing på tvers av Hordaland fylkesting sitt vedtak meiner Sv at det ikkje er demokratisk handsaming. Me bør slå fast at det er dette punktet i vedtaket i fylkestinget som no gjeld: "Om Stortinget ikkje finn grunnlag for å overføre viktige samfunnsoppgåver frå statleg til regionalt folkevalt nivå, vil fylkestinget at Hordaland held fram og vert vidareutvikla som eigen fylkesregion frå 2020." –

Samanslåinga mellom dei to fylka vert sagt å vere frivillig, men i røynda er det tvang når ikkje punktet om oppgåver er oppfylt.

Både Ap, Sp, Sv på stortinget har sagt dei vil reversera tvangsamanslåingar i kommunar og fylkeskommunar, og etter valet kan det fort verta fleirtal for dette.

Spørsmål til fylkesordføraren?

Korleis vil fylkesordføraren sjå til at vedtaket i fylkestinget som heilt klart legg føringar om oppgåveoverføringar vert handsama på demokratisk vis?»

Fylkesordføraren svarte slik:

«Om Stortinget sitt vedtak om samanslåing oppfyller vilråa i intensjonsplanen, og om samanslåinga av Hordaland og Sogn og Fjordane no skjer med tvang eller ikkje, er eit spørsmål om forventningar og uttrykte krav til overføring av eksplisitte oppgåver og ansvarsområde i denne fasen av regionreforma. Eg har forståing for at det er ulike oppfatningar om dette og graden av tvang eller ikkje i det vedtaket om samanslåing av Sogn og Fjordane og Hordaland som Stortinget no har gjort.

Stortinget har peikt på fleire nye oppgåver og ansvarsområde som skal overførast til det folkevalde regionale nivået, eksisterande fylkeskommunale oppgåver som tidlegare var vurdert

overført til kommunane er behalde, og i tillegg skal det setjast ned eit ekspertutval for å vurdere ytterlegare nye oppgåver til det regionale folkevalde nivået.

I sum vil eg hevde at dette peikar i rett retning og at vilkåret i intensjonsplanen om overføring av oppgåver i all hovudsak er ivareteke, og at det slik sett burde ligge til rette for ein frivillig samanslåingsprosess mellom Hordaland og Sogn og Fjordane. Eg deler dermed ikkje interpellanten sitt syn på at Stortinget og regjeringa ikkje har lytta til vilkåra i intensjonsplanen og vedtaket i fylkestinget i Hordaland om overføring av oppgåver. Eg deler heller ikkje interpellanten sin karakteristikk av handsaminga i Stortinget som udemokratisk. Det er Stortinget som har legitim rett til å gjere vedtak om samanslåing av fylke. Prosessen fram mot vedtaket har vore open og inkluderande, der fylkeskommunane har gjennomført nabosamtalar og forhandlingar, og har hatt god dialog med både departement og Stortinget.

Formelt er det Kommunal- og moderniseringsdepartementet som no skal setje i gang samanslåingsprosessen gjennom å kalle inn til felles fylkestingsmøte for å drøfte samansetjing av fellesnemnd og andre spørsmål i samsvar med reglane i inndelingslova. Tidspunktet for eit slikt felles fylkestingsmøte vil bli fastlagt i samråd med dei berørte fylkeskommunane, og eg vil foreslå for departementet at dette blir gjennomført medio oktober.

Naturleg nok legg ikkje Stortinget opp til at vedtaket om ny inndeling av regionalt folkevalt nivå skal kunne overprøvast gjennom nye fylkestingsvedtak. Som interpellanten viser til vil det likevel kunne bli ein uavklart situasjon på Stortinget etter valet som kan ha betydning for gjennomføring av den no vedtekne nye inndelinga av regional folkevalt nivå. Dersom det skulle oppstå ein ny situasjon i Storting og regjering med andre føresetnader for samanslåingsprosessen må vi forhalde oss til dette, og eventuelt vere klar til å gjere nye vedtak i fylkestinga både i Sogn og Fjordane og Hordaland.

Eg vil foreslå for fylkestinget at forslaga til vedtak ikkje vert realitetshandsama.

Aud Karin Oen (SV) sette fram slikt forslag:

1. «Sidan den nasjonale regionreforma får som utfall at tal fylke/regionar vert ført vidare på tilnærma dagens nivå, og Stortinget ikkje finn grunnlag for å overføre viktige samfunnsoppgåver frå statleg til regionalt folkevalt nivå, vil fylkestinget at Hordaland held fram og vert vidareutvikla som eige fylke/eigen region frå 2020. (fleirtalsvedtaket i februar)
2. Hordaland fylkesting kan ikkje sjå at føresetnadane for ei samanslåing av Hordaland og Sogn og Fjordane er oppfylte og ber difor om at all vidare arbeid med regionsreforma vert stoppa.
3. Stortinget sitt vedtak om samanslåing er bygd på feile premissar og er å sjå på som ei tvangssamanslåing. (under føresetnad av at det vert vedtaket.)»

Silje Hjemdal (Frp) sette fram slik protokollmerknad:

«Det vises til tidligere stemmegivning fra Frp i saksbehandling av regionreform. Frp sa nei til sammenslåing med Sogn og Fjordane. Frp fremholdt at vi ønsker å fortsette som eget fylke med sikte på å fortsette dialog med både Sogn og Fjordane og Rogaland fylkeskommune. Frp mener det optimale er at Hordaland og Rogaland er sammen i en evt. ny Vestlandsregion.»

Fylkestinget tok stilling til om forslaget frå Oen skulle realitetsbehandlast på slutten av tingsetet. Det var 52 representantar til stades.

25 av representantane (18A, KrF, 2H, 1Sp) røysta mot at forslaget skulle realitetsbehandlast. Forslaget vart dermed ikkje realitetsbehandla, jf. kommunelova § 34 nr. 1, 2. setning.

Protokollmerknad frå Frp

Det vises til tidlegare stemmegivning frå Frp i saksbehandling av regionreform. Frp sa nei til sammenslåing med Sogn og Fjordane. Frp fremholdt at vi ønsker å fortsette som eget fylke med sikte på å fortsette dialog med både Sogn og Fjordane og Rogaland fylkeskommune. Frp mener det optimale er at Hordaland og Rogaland er saman i en evt. ny Vestlandsregion.

SPØRSMÅL

Mona Røsvik Strømme (H) hadde sendt inn slikt spørsmål:

«Finansiering av nytt scenekunsthuss i sentralbadet i Bergen

Regjeringa bevilger i revidert nasjonalbudsjett et statlig investeringstilskudd på 230 millioner til et nytt scenekunsthuss i Sentralbadet i Bergen. Etter initiativ frå BIT Teatergarasjen og Carte Blanche vil Bergen kommune bygge om den gamle svømmehallen Sentralbadet i Bergen til et scenekunsthuss med nye permanente lokaler for Carte Blanche og BIT Teatergarasjen.

Regjeringen bevilger et samlet statlig investeringstilskudd på inntil 230 millioner til prosjektet. Tilskuddet blir fordelt over flere år. I 2017 blir det bevilget 10 millioner kroner.

Tilskuddet som nå kommer frå regjeringen vil utløse en tilsvarende sum frå både Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune, slik at totalrammen for tilskuddet til Sentralbadet – inkludert tribuner, sceneteknisk utstyr, lydanlegg og løst inventar – vil være på i underkant av 700 millioner kroner.

- Fylkesordfører, er det mulig å få et svar på hvordan denne bevilgningen vil bli gjennomført av Hordaland fylkeskommune. Vil dette bli inkludert i forslag til budsjett som bli lagt frem i oktober? Har det vært kontakt mellom kulturdepartementet, Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune om denne samlede bevilgningen på 700 millioner kroner? Kan fylkesordføreren orientere fylkestinget fortløpende om denne saken i tiden fremover?»

Fylkesordføreren svarte slik:

«Carte Blanche er Noregs nasjonale kompani for samtidsdans. Kompaniet vart etablert i Bergen i 1989 i eit samarbeid mellom Staten, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune. I dag er kompaniet eigd av Staten med 70 %, Hordaland fylkeskommune 15 % og Bergen kommune 15 %. Det offentlege driftstilskotet er fordelt tilsvarende.

Carte Blanche leiger i dag lokale i Studio Bergen. Avtalen går ut i 2020. Dei siste åra har det difor vore arbeidd med spørsmålet om ny lokalisering for kompaniet.

Sentralbadet i Bergen har peikt seg ut som eit potensielt lokale for ombygging til scenekunsthuss for Carte Blanche og BIT Teatergarasjen. Bergen kommune har difor omgjort sitt opphavlege vedtak om sal av dette anlegget. I 2015 utgreidde ei administrativ arbeidsgruppe med representantar frå Kulturdepartementet, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune spørsmålet om Sentralbadet kunne eigna seg. Etter dette vart det sett i gong arbeid med eit skisseprosjekt. Hordaland fylkeskommune gjorde vedtak om å finansiera skisseprosjektet saman med Bergen kommune, og fylkesrådmannen har såleis vore representert i styringsgruppa og prosjektgruppa.

Eit revidert skisseprosjekt vart lagt fram 27. april. Det er her gjeve eit basisestimat på kr 590 millionar og ei tilrådd styringsramme på kr 730 millionar for ombygginga. På bakgrunn av søknad frå Bergen kommune, er det i budsjettavtale 7. juni om revidert nasjonalbudsjett gjort framlegg om investeringstilskot til tiltaket frå post 70 «Nasjonale kulturbygg». Regjeringa føreslår at det blir løyvd kr 10 millionar i 2017 med tilsegn om statleg bidrag i seinare budsjettår på inntil ein tredel av

kostnadene, men avgrensa til kr 230 millionar. Dette er i samsvar med statleg praksis ved bruk av post 70. Stortinget fattar vedtak i saka 21. juni.

Det er elles ikkje avklart korleis fordelinga mellom partane vil bli når det gjeld realisering av scenekunsthuset. Bergen kommune er grunn- og huseigar og har initiativet i saka. Scenekunsthuset vil verta tema på politisk kontaktmøte mellom Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune. Over sommaren vil fylkesordføraren og vera representert på møte i styringsgruppa som har arbeidd med skisseprosjektet.

Grunnleggande sett har Hordaland fylkeskommune teke eit kulturpolitisk medansvar for Carte Blanche sidan flyttinga til Bergen, og må og vera budd på å medverka til gode arbeidsvilkår for kompaniet. Fylkesordføraren vil likevel understreka at mykje enno må avklårast før fylkestinget kan ta endeleg stilling i saka. Eg synes og det er underleg å måtte lese om denne satsinga i avisa. Her burde staten hatt dialog med oss som medeigar i forkant.»

Mona Røsvik Strømme (H) hadde sendt inn slikt spørsmål:

«Fylkestinget er Hordaland fylkeskommunes høyeste politiske organ. Det skal ikke være tvil om at vedtak som er fattet i fylkestinget skal følges lojalt opp, både administrativt og politisk.

For et år siden behandlet Hordaland fylkesting under tingsetet i Rosendal sak 59/2016 «Nasjonal transportplan 2018-29 – Høyringsfråsegn», og fattet et bredt politisk forankret vedtak med tydelige prioriteringer.

Sammen med Bergen kommune, Bergen Næringsråd, NHO Hordaland og LO har Hordaland fylkeskommune arbeid målrettet i tråd med vedtaket fra fylkestinget i juni 2016 for å få gjennomslag for våre prosjekter.

Ja, vi har arbeidet målrettet med dette frem regjeringens forslag til NTP 2018-2029 ble presentert 3. april i år. Hordaland fylkeskommune ble invitert til å delta på høringsmøte i Stortinget om NTP forslaget i slutten av april. I forkant av dette møtet utarbeidet fungerende fylkesordfører et høringsdokument fra Hordaland fylkeskommune som ble presentert i Stortinget. Dette dokumentet bryter med politiske vedtak og prioriteringer fattet av Hordaland fylkesting.

Våre samarbeidspartnere Bergen Næringsråd, NHO Hordaland og LO Hordaland reagerte meget kraftig på fungerende fylkesordførers politiske snuoperasjon. Blant annet varslet NHO og LO at de ville bryte samferdselssamarbeidet med Hordaland fylkeskommune etter det som hadde skjedd.

Fungerende fylkesordfører fikk naturlig nok kritikk fra flere hold for at de nye prioriteringene ikke er forankret gjennom et vedtak i fylkestinget. Til det uttalte fungerende fylkesordfører til media at han forstod at dette kan være omstridd, men at han som fylkesordfører selvsagt hadde forankret dette uformelt i fylkestinget. Høyre har ikke deltatt i denne prosessen. Etter det vi kjenner til er det også andre partier som er ukjent med denne uformelle forankringen.

Det kan se ut for at fungerende fylkesordfører på denne måten har flyttet makt og myndighet fra et demokratisk valgt fylkesting til et utvalg av fylkestingsrepresentanter.

Da blir det naturlig å stille følgende spørsmål:

1. Kan fylkesordfører redegjøre for prosessen rundt nasjonal transportplan (NTP) fra vedtak om prioriteringer i fylkestinget til høring på Stortinget?»

Fylkesordføreren svarte slik:

«Som spørsmålsstillaren heilt rett påpeikar, vedtok fylkestinget i juni 2016 ei høyringsfråsegn til NTP. Spørsmålsstillaren hevdar at vedtaket var ei tydeleg prioritering. Fylkestinget vedtok følgjande punkt:

- Fylkestinget rår til at følgjande prosjekt blir prioriterte i handlingsplanperioden 2018-21:
- E39 Ådland-Svegatjørn (Hordfast)
- E16/E39 Ringveg aust
- E39 Nordhordlandstunnelen (Klauvaneset-Nyborg)

I same fylkestingssete vedtok vi ein uttale. Den hadde overskrifta «Heile strekninga Voss-Arna må byggast ut snarast råd!». I kulepunktta vedtok vi blant anna at «Prosjektet må få ein særskilt status både for veg og bane. Dette særleg for å sikra tilstrekkeleg med planleggingsressursar.»

- Kommunane langs vegen og banen er innforstått med at det vert gjennomført som statleg plan. Det er vilje til å gjennomføra planlegginga i ekspressfart.

I fylkestinget sitt møte i mars vedtok vi ein ny uttale, denne gong med overskrifta «E16 og Vossebanen må prioriterast i fyrste del av ny NTP». I uttalen seier vi blant anna at:

«E16 mellom Voss og Arna og Vossabanen vart i grunnlagsdokumentet frå fagetatane lagt inn som bunde prosjekt med oppstart i fyrste del av ny nasjonal transportplan (NTP). Samferdsledepartementet har i oppdragsbrev til etatane bede dei om å planlegga ut frå oppstart av prosjektet i 2021. Hordaland fylkesting er difor svært uroleg over meldinga frå regjeringa om at oppstart er utsett til andre periode, og dermed ikkje lengre prioritert som bunde prosjekt. Slik regjeringa no prioriterer vil det gå ytterligare 17 år før ny veg/bane kjem.»

Så avsluttar vi uttalen med dette:

«På grunnlag av dette kjem fylkestinget med eit klart krav til regjeringa og støttepartia: Når NTP endeleg vert lagt fram, må oppstart av E16 og Vossebanen vera i 2021. Berre slik kan vil de visa at de tek situasjonen for alle dei reisande på alvor!»

I innspelsdokumentet til transportkomiteén på Stortinget skriv vi følgjande:

Hovudprioriteringar i Hordaland

- 16/Vossebane (K5)
- Bysatsing/byvekstavtale Bergen
- Rv555 Sotrasambandet
- Ferjefri E39 innan 20 år
  - E39 Hordfast (Stord-Os)
  - E39/E16 Ringveg aust (Vågsbotn-Fjøsanger)
  - E39 Nordhordlandstunnelen (Klauvaneset-Vågsbotn)

Om E16 spesifikt seier vi:

«Grunna ras- og trafikktryggleiksproblematikken er det viktigast for Hordaland å få E16 og Vossebana på strekninga Arna –Stanghelle inn med oppstart i første periode. Grunnlagsdokumentet til samferdselsetatane for NTP 2018-29 la opp til byggestart i 2021. Stortingsmeldinga føreslår å eventuelt starte opp arbeidet med E16 Arna-Trengereid med bompenger i første periode. Vi vil peike på at det er strekninga E16 Trengereid –Stanghelle som er særleg utfordrande. Vi meiner komiteen må prioritere midlar for oppstart av denne

vegstrekinga sammen med utbetring av Vossebana i perioden 2018-24. Lokalt er det vilje til bompengerekkje som ein del av eit fullfinansiert opplegg.»

Eg har vanskeleg for å sjå korleis dette bryt med dei vedtaka eg innleiingsvis synte til.

Til sist vil eg leggje til at NTP vart lagt fram 5. april, og påskehelga starta 7. april. Innspelsdokumentet måtte sendast inn innan 1 veke etter 2. påskedag. Det var ikkje høve til, og vi har heller ikkje tradisjon for å politisk handsame notat til høyringar. For 4 år sidan vart ikkje høyringsnotatet ein gong lagt fram som melding til fylkesutvalet.»